

NOWA POLSKA

TYGODNIK SPOŁECZNO-EKONOMICZNY

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:

Częstochowa, ul. 7-miu Kamienic 29. Telefon 12-09.
Oddział w Warszawie: Krak. Przedmieście 66 Tel. 538-93.

Redakcja czynna w poniedziałki i w czwartki w godz. 15—18.
Administracja czynna codziennie w godz. 15—18.
Rękopisów niezastrzeżonych nie zwraca się.

Czego chcą antysemita?

Od czasu kiedy kwestia żydowska w Polsce stała się oficjalną i powszechną, coraz częściej zabierają też głos w tej sprawie publicyści żydowscy, starając się zagadnienie to bagatelizować, łączyć też argumenty strony polskiej interpretować w innym sensie niż jest w istocie, byle ich siłę osłabić.

Tak np. w ostatnim numerze żydowskiego dziennika „Nasz Przegląd” znajdujemy polemiczny artykuł p.t.: „Czego chcą antysemita?”

Zdawałoby się, że w kwestii żydowskiej w Polsce wypowiedziano już tyle poglądów, uzasadniających aktywność społeczeństwa polskiego do jej uregulowania, że sprawa ta jest już nawet dla przeciętnego laika zrozumiała.

Jeżeli jednak publicyści żydowscy chcą być zdania, że to wszystko ich jeszcze nie przekonało, dorzucamy kilka dalszych a przekonujących faktów, które mówią aż nadto za siebie.

Przede wszystkim podkreślić można *nielojalność* szerokich sfer żydowskich w stosunku do narodu i państwa polskiego.

Cofnijmy się pamięcią wstecz?

Czy Żydzi lojalni byli np. w stosunku do narodu polskiego za czasów okupacji, gdy Polacy, jeżeli nie na frontach, to conajmniej w obozach jeńców cywilnych, musieli służyć obcej sprawie, a oni sprzyjając Niemcom traktowani byli za to mile i przyjmowani na urzędy?

Czy Żydzi lojalni byli w r. 1920, kiedy przewidując upadek Polski uprawiali dywersję na tyłach armii polskiej na rzecz bolszewików?

Czy lojalni wreszcie byli w kilka lat po tym, gdy zdobyte w Polsce majątki lokowali poza jej granicami a zwłaszcza w Niemczech, korzystając z tamtejszej dewaluacji waluty?

Czy wreszcie są Żydzi lojalni chociażby obecnie — jeżeli chcą Polsce narzucić komunizm, co czynią planowo i konsekwentnie nie dopiero od dziś, pomimo że Polska ich o tę usługę nie prosi?

Odpowiedzi na powyższe są zarazem odpowiedzią na pytanie czego, chcą antysemita?

Konkretnie: antysemita, a takimi nie

Płk Adam Koc, organizator „Obczu Zjednoczenia Narodowego” podczas wygłaszania przemówienia na zjeździe 400 przedstawicieli życia społecznego 155 miast Rzeczypospolitej, jaki odbył się w Warszawie w dniu 1 b. m.

długo już będą wszyscy Polacy, chcą te odcinki życia publicznego, które przez złe pojęta tolerancję i liberalizm opalowali w zbyt wielkim stopniu żydzi, ująć teraz w swe ręce.

Nastąpić to musi dlatego, że w wolnym państwie wszystkie czynniki w mniejszym lub większym stopniu wiążą się z zagadnieniem obronności kraju i utrzymaniem jego niepodległości, a mając smutne doświadczenie z „lojalnością” żydowską czasów ostatnich, nie może my ryzykować tego zaufania na przyszłość.

To jest przyczyna, dla której obecnie szuka się konsolidacji sił całego narodu, by się móc oprzeć na elemencie wyłącznie i rdzennie polskim i uchronić w chwilach niebezpiecznych od przykrych niespodzianek, jakich dostarczyli nam żydzi w przeszłości.

Wyraz tego znajdujemy w ogłoszonej deklaracji ideowej płk. Koca, której odnośny punkt powiada:

„Zrozumieliśmy natomiast jest instynkt samoobrony kulturalnej i naturalnej jest dążność społeczeństwa polskiego do samodzielności gospodarczej. Tym bardziej jest to zrozumiałe w okresie przez nas przeżywanym, w okresie wstrząsów ekonomicznych i finansowych, gdy jedynie głębokie poczucie obywatelskie, ofiarność w stosunku do państwa i bezkompromisowe związanie z państwem swego życia i mienia mogą mu umożliwić wyjście z tych wstrząsów w stanie nie osłabionym”.

To jest odpowiedź, czego chcą dzisiaj Polacy.

Stąd prosty wniosek, że zamiast prowadzić akademicką dyskusję, który z argumentów polskich jest i w jakim stopniu uzasadniony — lepiej pomyśleć nad rozwiązaniem kwestii żydowskiej w taki sposób, któryby uwzględniał konieczne interesy Polski Współczesnej a i dla Żydów przyniósł rozwiązanie radykalne — i na dalszą metę.

Proklamacja „Obozu Zjednoczenia Narodowego“

W poniedziałek dn. 1 bm. odbył się na ratu-zu warszawskim przy udziale 400 przedstawicieli życia społecznego 155 miast Rzeczypospolitej, organizacyjny zjazd odcinka miejskiego „Obozu Zjednoczenia Narodowego”, stworzonego na podstawie ideowo-politycznej deklaracji ogłoszonej przez płk. Adama Kocę w dniu 21 lutego rb.

Zjazd ten był pierwszym organizacyjnym zebraniem jednego z bardzo ważnych działów pracy nowopowstałego Obozu.

Podczas zebrania, któremu przewodniczył prezydent m. st. Warszawy Stefan Starzyński, wygłosił przemówienie p'k. Adam Koc, który po zbilansowaniu realnych wyników ogłoszonej deklaracji na terenie całego Państwa, wezwał raz jeszcze cały naród do wspólnej pracy konsolidacyjnej w imię najwyższych ideałów dobrze zrozumianego patriotyzmu.

Płk. Koc udzielił tym wszystkim obywatelom, którzy zgłosili, względnie zgłoszą akces do jego Obozu, dyrekty-

wy, aby nie wytwarzać atmosfery niechęci i walki ze wszystkimi, którzy od razu w szeregach Obozu nie stanęli, ale przeciwnie—atmosferę pojednania, która jedynie może przyczynić się do pozytywnych postępów konsolidacji.

Następnie płk. Koc ogłosił formalną nazwę nowego Obozu, która brzmi: „**Obóz Zjednoczenia Narodowego**“.

Równocześnie płk. Koc powołał tymczasowy zarząd organizacji odcinka miejskiego z prezydentem Starzyńskim, jako przewodniczącym na czele.

Zarząd ten będzie uzupełniony przedstawicielami całego kraju.

Po przemówieniu prezydenta Starzyńskiego, wszyscy obecni na zgromadzeniu podpisali uroczysty akt erekcyjny nowego Obozu, do którego przedstawiciele i działacze społeczni wszystkich miast Rzeczypospolitej, posłuszni wezwaniu Naczelnego Wodza Marszałka Smigłego-Rydy, i uznając słuszość deklaracji płk. Koc, postanowili przystąpić.

Ustawy o planie inwestycyjnym i dozbrojeniowym

W Dzienniku Ustaw ogłoszono ustawy związane z wykonaniem planów gospodarczych oraz z użytkowaniem pożyczki francuskiej.

Pierwsza z tych ustaw dotyczy inwestycji z funduszy państwowych i przewiduje, że w miarę uzyskiwania pokrycia rząd będzie czynił w latach 1937-38 wydatki na cele inwestycji elektryfikacyjnych, gazyfikacyjnych, morskich, wodnych, budowlanych, drogowych i kolejowych łącznie do sumy 264.000.000 złotych.

Zarazem upoważniono do przeprowadzenia operacji kredytowych na cele inwestycji: ministra skarbu do wysokości 44 milionów zł, ministra komuni-

kacji do 56 milionów zł oraz ministra poczt i telegrafów do 7.800.000 zł.

Ustawa o dotacjach na FON, przewiduje przekazywanie przez skarb dotacji na rzecz FON w latach 1937-1940 w łącznej wysokości do 1 miliarda zł składającej się z pożyczek i kredytów krajowych i zagranicznych.

Zarazem upoważniono ministra skarbu do zaciągnięcia takich pożyczek do wysokości 400 milionów zł oraz kredytów towarowych do 100 milionów złotych z prawem wypuszczania obligacji.

Trzecia ustawa upoważnia ministra skarbu do podniesienia kwoty emitowanych biletów skarbowych z 300 milionów zł do 450.000.000 zł.

Niemcy żądają kolonij

Ambasador v. Ribbentrop wygłosił w Lipsku na zgromadzeniu komisji polityki gospodarczej partii narodowo-socjalistycznej przemówienie poświęcone sprawie planu czteroletniego oraz zadaniom kolonialnym.

Mówca oświadczył, iż wobec nie doświadczenia do skutku nowych układów handlowych, umożliwiających wymianę towarową z wielkimi państwami, Niemcy ogłosiły plan czteroletni, który został wymuszony na Rzeszy przez zagranicę.

Plan czteroletni stwarza dla Niemiec podstawę do wzajemnej wymiany towarowej. Uporządkowanie wewnętrznej struktury gospodarczej Niemiec uniezależni Rzeszę od importu ważnych surowców, prowadząc do wolnego ruchu kapitałów, które wlewać się będą w kanały gospodarki światowej.

Przechodząc do spraw kolonialnych, Ribbentrop oświadczył, że Traktat Wersalski podzielił narody na posiadające i nieposiadające

Leży w interesie wszystkich, aby niepokój ten usunąć przez wyrównanie. Nie jest możliwa sytuacja, aby jedne

kraje obfitowały we wszystko, a inne walczyły o minimum egzystencji.

Niemcy chcą kolonij, ponieważ potrzebują źródła surowców, rynków zbytu oraz terenów dla niemieckiej przedsiębiorczości. Niemcy mogą dziś żądać gestu, który posiadałby wielkie znaczenie dla ostatecznego wyjaśnienia tej sprawy.

Ribbentrop omówił następnie kampanię komunistyczną przeciwko Niemcom, podkreślając obronne stanowisko narodowego socjalizmu i faszystów, przeciwstawiające się bolszewickiemu rozkładowi.

Wszystkie wezwania kanclerza Hitlera do ograniczenia zbrojeń i wszystkie usiłowania, zmierzające do porozumienia z Francją w sprawie zbrojeń nie udały się. Kanclerz Hitler wobec tego odrodził armię niemiecką i doprowadził do zbrojenia Niemiec do poziomu innych państw. Odpowiedzią na odrodzenie armii były dalsze gwałtowne zbrojenia, albo programy zbrojeń, przekraczające dotychczasowy stan rzeczy w tej dziedzinie.

Generał Gamelin

o przyjaźni polsko-francuskiej

Z okazji otwarcia przez Polską Akademię Umiejętności Studium Nauk o Polsce w Paryżu, naczelny wódz armii francuskiej, gen. Gamelin, w przemówieniu swoim oświadczył m. in.:

„*Przyjaźń i sojusz między Polską a Francją opierają się zarazem na uczuciach i logice, zarówno na geografii, jak na historii. Od końca pierwszego stulecia aż do pierwszych lat 18 wieku Polska była zawsze na północno-wschodzie Europy ogniskiem, w którym rozwijała się nasza wspólna cywilizacja. Polska zniknęła tragicznie z mapy właśnie w momencie, gdy rewolucja francuska otwierała erę odrodzenia narodów. Brak państwa polskiego podczas kampanii napoleońskich i kryzysów politycznych pierwszej połowy 19 wieku, wreszcie seria wojen, aż do początku 20 wieku, to wszystko poważnie zaciążyło na rozwoju Europy i naraziło na szwank jej równowagę.*

Dziś Polska z powrotem odzyskała swe stanowisko i rolę. Żywimy jednakowe ideały, jednak przyjaźń wymaga troskliwej pielęgnacji. Zadaniu temu będzie poświęcone centrum studiów Armia francuska, która tak żywo odczuwa potrzebę bliskich stosunków z armią polską, jest szczęśliwsza, że może przyczynić się do tego dzieła”.

Powrót Gandhiego na arenę polityczną

Bombaj. Z chwilą odniesienia zwycięstwa przez partię kongresową w wyborach do rad prowincjonalnych, Gandhi zjawił się ponownie na arenie politycznej. Po 2 latach spędzonych w absolutnym odosobnieniu, Mahatma przybył do Bombaju celem wzięcia udziału w obradach nad przyszłym ukształtowaniem się polityki partii kongresowej.

Zamknięcie

„Dziennika Popularnego“

„PAT” donosi: „Wobec stałych wystąpień „Dziennika Popularnego” przeciw panującemu w Polsce ustrojowi społeczno-politycznemu, systematycznego rozszerzania tendencji antypaństwowych, ujawniania w artykułach wyrażanych sympatyj prokomunistycznych oraz głoszenia hasel i myśli, będących realizacją linii politycznej 7 kongresu Kominternu, sąd okręgowy na wniosek Komisarza Rządu na m. st. Warszawę decyzją z dnia 2 marca r. b. zawiesił wydawnictwo „Dziennika Popularnego”.

W nocy z wtorku na środę organy bezpieczeństwa przeprowadziły rewizję w lokalu redakcji czasopisma „Dziennik Popularny” i w mieszkaniach współpracowników tego pisma. Rezultaty rewizji były sensacyjne. Znalaziono szereg dowodów, stwierdzających, że niektórzy współpracownicy tego pisma prowadzili niedwuznaczną działalność wywrotową.

Dokonano szeregu aresztowań.

U wielu aresztowanych znaleziono kompromitujące dowody, wskazujące na działalność wywrotową.

Zniesienie sądów przysięgłych

Sejmowa komisja prawnicza rozpatrywała w ubiegłą środę projekt ustawy o zniesienie sądów przysięgłych.

Referent pos. Szczepański oświadczył się za zniesieniem sądów przysięgłych, powołując się na opinie uczonych zagranicznych i polskich. Obecna rzeczywistość polska wymaga, by sądownictwo sprawowane było wyłącznie przez sędziów państwowych. Instytucja sądów przysięgłych jest w Polsce obca.

Minister sprawiedliwości p. Grabowski, w obszernym przemówieniu postawił rzecz na gruncie zasadniczym: instytucja sądów przysięgłych była obroną przed przemocą władzy, nie jest zaś potrzebna we własnym państwie. Sąd przysięgłych był instrumentem polityki, nie jest fachowym, nie jest niezawisłym, kieruje się uczuciowością, jest często łamaczem prawa. Wprowadza czynnik loterii do wymiaru sprawiedliwości.

Dyskusja na komisji ujawnia, zdaniem p. ministra, przyzwyczajenia dzielnicowe, a przecież dążymy do unifikacji. Obecna konstytucja nie wprowadzając postanowienia dawnej konstytucji w sprawie obligatoryjnych sądów przysięgłych, dała wskazówkę, iż sądy te należy znieść.

Za skasowaniem sądów przysięgłych oświadczyło się 10 posłów oraz wice-marszałek Podolski, przewodniczący — przeciw 9 posłom, przeważnie z Małopolski.

Zaciąg do junackich hufców pracy

Ministerstwo Spraw Wojskowych opublikowało zarządzenie o zaciągu ochotniczym do służby w junackich hufcach pracy mężczyzn urodzonych w latach 1917, 1918 i 1919.

Kandydaci powinni wnieść podania o wpisanie ich na listę ochotników do właściwych urzędów gminnych w terminie do dnia 15 marca b. r. załączając zezwolenie rodziców lub opiekunów. Podania te wolne są od wszelkich opłat.

O terminie zgłoszenia się przed komisją zaciągową kandydaci zostaną zawiadomieni dodatkowo.

Junacy, prócz wyżywienia, zakwaterowania i umundurowania, otrzymają żołd w wysokości od 6 do 10 zł w okresie zimowym i od 6 do 24 zł w okresie letnim.

Million ludzi w więzieniach

Według danych, ogłoszonych przez komisję socjalną Ligi Narodów, w więzieniach całego świata przebywa ponad 1 milion ludzi. Na 100 000 mieszkańców przypada w Anglii 27—31 więźniów, we Francji — 70, w Szwajcarii 164, w Niemczech i państwach środkowo-europejskich ponad 200, w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej, gdzie znajdują się największe więzienia, dostaje się do więzień około 200 tys. osób rocznie, w Indiach — 150 tys. Do niedawna Palestyna należała do krajów, posiadających najmniej uwięzionych, po ostatnich zaś rozruchach sytuacja zmieniła się.

Tysiąc nowych samochodów

oto dzienna produkcja przemysłu niemieckiego

Tegoroczna Międzynarodowa Wystawa Automobilistów w Berlinie w której udział bierze prócz Niemiec, szereg państw europejskich i Ameryki, otwarta została ze szczególnie uroczystym ceremoniałem i rozgłosem.

Otwarcia wystawy dokonał sam kanclerz Hitler.

Wśród „honorowych gości” uczestniczących przy otwarciu wystawy znajdowało się 600 robotników z fabryk samochodowych, mających symbolizować społeczne przemiany i poważanie dla ich pracy. Po krótkim przemówieniu ministra propagandy Goebbelsa zabrał głos Adolf Hitler, wygłaszając do zgromadzonych 2 tysięcy gości długie przemówienie, przedstawiające zasady polityki organizacyjnej Trzeciej Rzeszy. Przemówieniem tym otwarta została wystawa.

Cyfry i procentowe zestawienia odgrywały w przemówieniu rolę najważniejszą. Polityka motoryzacyjna Rzeszy — poza celami wojskowym, o których oczywiście kanclerz nie wspominał — zmierza do **rozpowszechnienia i demokratyzowania samochodu** jako codziennego źródła komunikacji, a nie przedmiotu zbytku, do stworzenia gestej i wygodnej sieci dróg oraz do wytworzenia przemysłu zastępczego, który by przez produkcję syntetycznej benzyny i kauczuku odprowadził do całkowitego uniezależnienia się Niemiec w tej dziedzinie od zagranicy.

Cyfrowe rezultaty tej polityki są duże i jakże wymowne przy porównaniu z

stosunkami polskimi.

W połowie 1936 r. posiadały Niemcy prawie **milion samochodów osobowych** w użyciu, wobec cyfry 400.000 w 1932 roku. Stanowi to wzrost o **140 proc.** Zdolność produkcyjna fabryk niemieckich wynosiła ca. 300 000 wozów rocznie (czyli około 1000 samochodów dziennie), zatrudnionych w fabrykach samochodowych jest 120.000 robotników (wobec 33.000 w 1932 r.).

Równocześnie rozbudowana została ogromnie i ulepszona sieć dróg. Samych „autostrad” szerokich na kilkanaście metrów, dwoma torami przebiegających linią prostą ponad doliny i poprzez wzniesienia wykończonych zostało do 1936 r. **1250 km.**

Ale te wyniki są całkowicie niewystarczające wobec np. Ameryki, gdzie 1 samochód przypada na 5 mieszkańców (w Polsce na tysiąc mieszkańców). I dlatego udoskonala się wciąż produkcję i dąży się w Niemczech do wytworzenia możliwie najpraktyczniejszego i najtańszego „**wozu ludowego**”, do stopniowego dla każdego. To zagadnienie „wozu ludowego”, jak również całkowitego uniezależnienia się od zagranicznych surowców, zajęło w przemówieniu Hitlera wiele miejsca i szczególnie silnie było akcentowane.

A ilustracją wymowną słów jego była otwarta w tej samej chwili wystawa i niezliczone stoiska z wozami od najdroższych do najtańszych, których kupno do tego umożliwia jest każdemu dzięki dogodnym ratom.

Niemcy zawczasu myślą o szkoleniu przyszłych zdobywców Rosji

W najbliższych dniach będzie uruchomiona w Berlinie szkoła dla dzieci niemieckich, które w przyszłości będą pracować na terenie Rosji. Sensacją jest, że niemal wszystkie przedmioty wykładane będą po rosyjsku. Według urzędowego komunikatu konieczność takiej szkoły usprawiedliwiona jest tym, że w przyszłości, po upadku ustroju sowieckiego w Rosji, kraj znajdzie się w strefie niemieckich wpływów handlowych.

Przymus posiadania dzieci we Włoszech

Rzym. Artykuł b. ministra finansów Stefaniego w „Gazetta del Popolo”, w którym domaga się on wprowadzenia ustawowego obowiązku małżeństwa i posiadania potomstwa dla wszystkich Włochów, wzbudził olbrzymie zainteresowanie kół politycznych. Podobno artykuł de Stefaniego był wyrazem życzeń Mussoliniego.

Włoskie koła polityczne wskazują, że ustawodawstwo włoskie winno ulec rewizji w kierunku wprowadzenia obowiązku posiadania potomstwa i konfiskaty majątków pozostałych po małżeństwach bezdzietnych z przeznacze-

niem tych sum na pomoc dla biednych małżeństw, które posiadają liczne potomstwa.

Rewelacyjne odkrycie promieni przenikających wszystko

Jak donosi „Neuer Wiener Journal” na posiedzeniu wiedeńskiego tow. medycyny prof. Freud odczytał ważny komunikat o nowego rodzaju promieniach, wykazujących obecność obcych ciał w organizmie ludzkim wszędzie tam, gdzie nie dociera działanie promieni X. Nowe te promienie mogą mieć duże zastosowanie w medycynie, pozwolą one m. in. stwierdzać obecność wrzodów u kobiet podczas ciąży.

Nowy sposób transfuzji krwi

Lekarz kliniki, dr. Gnaus, skonstruował specjalny aparat, który może oddać duże usługi przy wewnętrznych wylewach krwi. Dzięki aparatowi dra Gnausa, krew nagromadzona w jamie brzusznej, zostanie odprowadzona do specjalnego zbiornika, gdzie utrzymuje się ją w normalnej temperaturze, po czym wprowadza się ją do żył operowanej pacjentki. Dr. Gnaus zdołał przy pomocy swego aparatu uratować życie wielu kobietom, które wskutek silnego wewnętrznego wylewu krwi byłyby niechybnie skazane na zagładę.

Czterej królowie Anglii

Reprodukujemy niezwykle interesujące i oryginalne zdjęcie.

Zdjęcie to przedstawia czterech królów Wielkiej Brytanii, a mianowicie: Edwarda VII, Jerzego V-go, Edwarda VIII i Jerzego VI. Zdjęcie takie, stanowiące bardzo cenny dokument historyczny, posiada wysoką wartość ze względu na jedyny może w historii świata zbieg okoliczności, że na jednej fotografii widzimy czterech monarchów największego imperium świata, członków jednej rodziny. (Windsorów)

Święto Rzemiosła Stolicy

odbywać się będzie co roku w dniu 17 kwietnia.

Zarząd Miejski w Warszawie przystąpił do zrealizowania, poczynając od roku bieżącego, nagród dla rzemiosła warszawskiego. Nagrody te będą miały na celu podtrzymanie tradycji rzemiosła polskiego, które do życia Warszawy wniosło wielki dorobek społeczny i gospodarczy; będą one również uznaniem zasług tych rzemieślników, którzy wyróżniają się wybitną pracą w dziele podniesienia rzemiosła Stolicy. Poza tym nagrody pobudzą niewątpliwie szerokie rzesze przedstawicieli rzemiosła do dalszego intensywnego wysiłku.

Nagrody ustanowione zostały dla

mistrzów, prowadzących własny warsztat oraz zatrudnionych w warsztacie rzemieślniczym, lub przedsiębiorstwie przemysłowym za wybitne wyniki całokształtu ich pracy; dla czeladników bądź za wyróżniającą się samodzielną pracę, bądź za wykazaną inicjatywę w kierunku uzupełnienia swej wiedzy i doskonalenia zawodowego, wreszcie dla uczniów za wyróżniającą się pilność i sumienność w pracy.

Dla upamiętnienia zasług rzemiosła w walkach o niepodległość nagrody przyznawane będą każdego roku w dniu 17 kwietnia jako w rocznicę Insurekcji Warszawskiej.

Adwokaci Polacy nie będą przyjmowali żydów jako aplikantów adwokackich

W końcu ub. m-ca odbyło się Walne Zebranie Warszawskiego Oddziału Zw. Adwokatów Polskich na którym uchwalono wniosek nast. treści:

„Walne Zebranie stwierdza, że przyjmowanie przez członków Związku Adwokatów Polskich, aplikantów żydów jest niedopuszczalne i zwraca się do zarządu głównego związku przeprowadzenie tej zasady w ramach całego Związku”.

Wniosek powyższy Walne Zgromadzenie uchwaliło wszystkimi głosami przeciwko jednemu głosowi adwokata Wł. Kaniewskiego.

Z kolei adwokat Jerzy Czarkowski imieniem polskich klubów i zrzeszeń adwokackich zgłosił wniosek następującej treści:

„Walne Zebranie oddziału warszawskiego Związku Adwokatów Polskich stwierdza, że stosownie do artykułu 8 statutu związku członkami związku

mogą być tylko adwokaci narodowości polskiej, z czego wynika, że adwokaci żydzi członkami być nie mogą, zwraca się do władz z w i a z k u o wydanie zarządzeń, zmierzających do ścisłego przestrzegania przez wszystkie oddziały artykułu 8 statutu związku”.

Wniosek powyższy uchwalono bez dyskusji, głosami wszystkich obecnych, z wyjątkiem dwóch.

Straszna śmierć dziecka. W miejscowości Zagórze gm. Gidle, w rodzinie A. Kędry, wydarzył się straszny wypadek. Gdy Kędra, wraz ze swoją żoną, udali się na jarmark do Pławna, pozostawiony bez opieki 5-letni synek napalił na podłodze ogień ze słomy, od którego zapaliło się ubranie dziecka. 5-letni chłopczyk skutkiem silnego poparzenia w kilka minut zmarł.

Wydalanie żydów z armii niemieckiej

Berlin. — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych za zgodą Ministerstwa Wojsny wydało nowe przepisy o poborze rekruta. Zgodnie z tymi przepisami prawa rasistowskie zostają rozciągnięte na armię i z dniem wejścia w życie tych przepisów, żydzi zostaną wydalen z armii. W przyszłości policja będzie ustalać stosunki rodzinne każdego rekruta z osobna. W wypadkach wątpliwych ustalane będzie drzewo genealogiczne od r. 1801.

Echa nadużyć w b. Banku Zagłębia

Głośna swego czasu sprawa olbrzymich nadużyć popełnionych przez Wiczmistrza Ruchowskiego a sięgające setek tysięcy złotych na szkodę b. Banku Zagłębia, znalazła swój epilog w Sądzie Okręgowym w Sosnowcu, gdzie syndyk masy upadłości B. Z., wystąpił z wnioskiem, aby każdy udziałowiec tego banku dopłacił do s w e g o udziału 1395 zł.

Jeśli okaże się, że osiągnięte w ten sposób sumy na pokrycie wszystkich wierzytelności nie wystarczą, należy się spodziewać, że ogłoszony zostanie drugi „rachunek dopłat” w granicach 10-krotnej odpowiedzialności zasadniczego udziału, 4 tysięcy złotych.

Niech to będzie przestrogą dla reprezentantów Spółdz. Banku Ludowego w Częstochowie, do czego może doprowadzić brak sumiennej kontroli działalności instytucji bankowej z nieograniczoną odpowiedzialnością.

Wiadomość w kilku wierszach Z KRAJU

Jugosławia zamawia szyny w Polsce. Władze kolejowe Jugosławii zamówiły w hucie Pokój w Katowicach 5 tys. ton szyn kolejowych. Zamówienie ma być wykonane w najbliższym czasie.

Kartele podwyższają ceny. Ostatnio w Łodzi podpisano umowę konwencyjną pomiędzy 10 firmami, które zajmują się wykańczaniem i farbowaniem towarów ze sztucznego jedwabiu.

Kartel spowoduje wyższe cen gotowych artykułów ze sztucznego jedwabiu.

Parylewiczowa zmarła. Dnia 3 bm. zmarła w szpitalu w Krakowie Wanda Parylewiczowa. Przyczyną śmierci jest prawdopodobnie choroba raka w żołądka. Ostatnio z powodu tej choroby Parylewiczowa znajdowała się w szpitalu więziennym pod opieką lekarzy.

Samobójstwo naczelnika poczty. W Szopienicach popełnił z nieznanej przyczyny samobójstwo 41-letni Maksymilian Oreja naczelnik miejscowego urzędu pocztowego.

Powrót ptaków zwiastuje wczesną wiosnę. Na półwyspie Helskim rybacy zauważyli przedwczesny ciąg dzikich łabędzi i gęsi, które lecą w kierunku wschodnim. Z innych gatunków bardzo liczny jest ciąg skowronków polnych i leśnych. Skowronki leśne już się zagnieździły w lasach całej mierzei Helskiej. Nieco mniejszy jest ciąg szpaków.

S Z K O Ł A Ż Y C I A

I rseczytaj te myśli uważnie!

WYKSZTAŁCENIE ZAWODOWE

Nie ssanując samych siebie, nie możemy wzbudzić ssacunku u innych.

* * *

Szukaj przyjaciół między takimi, którzy mają więcej pracy, aniżeli sławy i zysków; to są naprawdę użyteczni, dla nich warto poświęcać się — i tylko oni cię zrozumieją. Ale unikaj ludzi, którzy mają dochody nie wiadomo skąd — i rozgłos nie wiadomo za co.

E. Orzeszkowa.

* * *

Na świecie nic nie ginie a drobne błędy niekiedy nawet zapomniane odzywają się z czasem i ciężko ważą na życiu.

B. Prus.

* * *

Każdy człowiek prędzej czy później ponieść musi pokutę za grzeszne marowanie dni swoich, za niezrozumienie zadań, jakie mu życie przyniosło.

* * *

Prawdziwie dobry i mocny charakter rozwija się przeważnie na skutek przeciwności losu.

* * *

Szkola cierpień i przeciwności jest prawdziwą szkołą wyższą pomocy własnej, wysiłki zaś i walki, do jakich nas zmusza, są najważniejszym i najskuteczniejszym środkiem wychowawczym w życiu człowieka.

Dażeniem każdego człowieka jest zdobycie niezależności materialnej.

Na takim stanowisku stoją obecnie szkoły zawodowe, które troszczą się o to, by absolwenci ich, wychodząc z uczelni, byli ludźmi samodzielnymi i umieli sobie dać w życiu radę.

Wykształcenie zawodowe odbywa się w kilku różnych kierunkach, z których każdy z nich posiada zamkniętą w sobie całość danej dziedziny pracy zawodowej.

I tak: szkoły handlowe mają za zadanie przygotować absolwentów do objęcia pracy w zawodzie kupieckim, szkoły zawodowe rzemieślnicze produkują fachowców rzemieślników, zaś szkoły techniczne wypuszczają ze swych uczelni wykwalifikowanych techników, oddających ogromne usługi dla rozwoju krajowego przemysłu.

Wszyscy ci młodzi ludzie po ukończeniu swych szkolnych studiów zasilają wydatnie różne gałęzie naszego życia gospodarczego, przyczyniając się w ten sposób do wzmocnienia stanu polskiego w miastach i do powstania rodzimego przemysłu i handlu.

Obok tych ważnych zadań, jakie z zasady spełnia szkolnictwo zawodowe, posiada ono i tę wyższą zaletę nad innymi szkołami, że dając praktyczne wykształcenie młodzieży, przygotowuje ją do samodzielnego tworzenia własnych warsztatów pracy.

A to jest najważniejszym atutem w dzisiejszych czasach, skłaniającym młodych ludzi do wstępowania do szkół zawodowych.

Bo człowiek, który opanował dokładnie dany zawód, zawsze ma możliwość, niezależnie od czynników innych, zakładać własną placówkę handlową, rzemieślniczą czy przemysłową, stwarzając sobie w ten sposób podstawy do egzystencji i do zdobycia niezależności materialnej.

Z tych więc względów jasno wynika, że najodpowiedniejszą formą kształcenia młodzieży w dzisiejszych czasach jest danie jej wykształcenia zawodowego, które czyni ją samodzielną pod każdym względem i otwiera jej szerokie pole do wykazania swej inicjatywy prywatnej, tak w życiu osobistym jak i społecznym. (m)

P. P. Rzemieślnicy, Kupcy i Przemysłowcy

Jeżeli chcecie, żeby Wasi uczniowie, praktykanci i pomocnicy byli pożytecznymi pracownikami, zaprenumerujcie dla nich tygodnik

„NOWA POLSKA”

Wiedząc, jak bardzo potrzeba Polsce światłych pracowników w dziedzinie gospodarczej, drukujemy dla nich stale specjalny dział

„S Z K O Ł A Ż Y C I A”.

Energia i odwaga w życiu współczesnego człowieka

„Łamie się żelazo i skała kruszy,
Tylko odwaga jest niezłamaną
E. M. Arndt.

Historia przechowała potomności te pełne znaczenia wyrazy bohatera północy, nader trafnie charakteryzujące ludy rasy nordyckiej, pod względem wrodzonego im poczucia i sposobu postępowania.

Ow stary herb z motyką w polu i napisem „albo znajdę drogę albo ją utworzę sobie” jest wyrazem tego na przebój idącego, niepodległego umysłu i praktycznego zabrania się do każdej sprawy, odznaczających stale charakter angielskiego narodu.

Nic też dobitniej nie maluje pierwotnej siły ducha starożytnych! Ludów, jak ów mitologiczny obraz bożka piorunów i grzmotów, zwanego Thor albo inaczej Thunar (grzmot).

Olbrzymia postać bohatera, z długą rudą brodą, w potężnych pazurach żelazem opancerzonej prawicy, dzierży straszny młot, który wyrzucony, sam na nowo do pięści powraca. Błyskawice i gromy towarzyszą każdemu jego rzutowi. Gdy bożek ciągnięty w rydwanie przez dwóch kozłów toczy się po chmu-

rach, grzmot huczy, drżą góry, łamią się skały a niebo i ziemia płoną ogniem.

Straszliwe to bóstwo, będąc uosobieniem odwagi i energii, doznawało fantastycznej czci u dawnych ludzi, które w walce z dzikim zwierzem i wrogiem, widziały najpiękniejszą cnotę męźnych.

Tacyt świadczy, że jeżeli w którym pokoleniu lub gminie zapanował długi pokój osłabiający energię, młodzieńcy wyprawiali się do sąsiadów, u których toczyła się walka, aby na polu bitew zahartować swą odwagę i dostąpić chwały.

Jak niegdyś tak i obecnie, rozumie się tylko w nieskończenie wyższym i szlachetniejszym pojęciu, energia jest podstawą i treścią męskiego charakteru.

Ona to pobudza niezmordowanie na wszelkich drogach życia do nieprześcigniętych czynów i ona to stanowi istotę wszelkich usiłowań, można twierdzić, iż energia jest nawet wyższym przymiotem od geniuszu, gdyż geniusz tylko wsparty na niej ma możliwość dokonania swych prac herkulesowych, powszechny podziw budzących.

Energia jest ciężkim młotem zwycięstwa, danym w ręce człowiekowi, aby nim utorował sobie bezpieczną ścieżkę

wśród trudów, nędzy i dolegliwości tego życia.

Z energii płynie obfity źródło ożywczej nadziei pojącej serca radością i ufnością, wieńczącej błogosławieństwem użnane czoło.

Znane jest powszechnie to następujące głębokie powiedzenie: „L'espoir est ma force — nadzieja jest moją siłą”, które niegdyś odważni rycerze w swych tarczach jako dewizę nosili, a mogące być dzisiaj śmiało hasłem wszystkich ludzi, jak nie mniej i to ostrzeżenie Jezusa Siracha ze Starego Testamentu, który mówi: „Biada tchóraliwym i rozpaczliwym!”

W rzeczywistości nie ma większej zalety nad posiadanie silnej duszy. Kto nosi w sobie ten talizman, po daremnych walkach i nieiszczonych od losu zabiegach, znajdzie zawsze zadowolenie z uczciwie spełnionych obowiązków, tudzież siłę do nowych zapasów.

W godzinach zwątpienia, kiedy wyćnięci po bezowocnych usiłowaniach upadamy na duchu, nic nas szczerzej nie pociesza, nic nam ufności więcej nie dodaje, jak widok człowieka, co cierpliwością zwalczysz przeciwności, zachowuje odwagę, stawia czoło chociażby cały świat przeciwko niemu się sprysiężył.

S. Smiles.

Kronika Częstochowska

Konkurs na urządzenie placu pod Jasną Górą

Jak się dowiadujemy, Zarząd Miejski postanowił ogłosić konkurs na odpowiednie urządzenie i rozplanowanie placu Podjasnogórskiego. Jako pierwszą nagrodę za projekt przeznaczono sumę 6 000 złotych.

Może nareszcie zaniedbany ten plac zostanie rzeczywiście uporządkowany.

Zgłoszone akcesy do „Obozu Zjednoczenia Narodowego”

Do obozu konsolidacji narodowej zgłoszyły z Częstochowy swój akces wszystkie organizacje b. wojskowych, zjednoczone w Federacji, jako też i sama Federacja, jako całość. Poza tym: Straż Ogniowa i dyrekcja Ubezpieczalni Społecznej oraz pracownicy Ubezpieczalni, zrzeszeni w Związku Zaw. Prac. Ubezpiecz. Społ. i Kole b. Działaczy Niepodległościowych.

Rozwój szkolnictwa w pow. Częstochowskim

Ilość izb szkolnych dla szkół powszechnych wzrosła w obwodzie częstochowskim w r. bież. do 646 (354 własnych i 292 wynajęte). W porównaniu z rokiem ubiegłym (620) ilość izb zwiększyła się o 26. W ciągu ostatnich 4-let lat wybudowano 69 izb własnych, co jest jednak ilością znikomą w porównaniu z potrzebami.

W r. 1935 przy pomocy Twa Popierania Budowy Szkół Powszechnych oddano do użytku 3 budynki szkolne o 7 izbach, a to w Kuźnicy Kiedrzyńskiej, Nowej Wsi i Siedlcu. Wykończono w stanie surowym i pokryto dachem 5 budynków szkolnych o 25 izbach: w Dźbowie, Poczestnie, Opatowie, Żurawiu i Hucie Starej. Wszystkie te szkoły zostaną oddane do użytku w roku bieżącym.

Stanowisko lekarzy polskich w Częstochowie

Na dorocznym walnym zebraniu okręgu kieleckiego Związku Lekarzy, które odbyło się w tych dniach w Sosnowcu, powzięto uchwałę, aby na walnym zebraniu Związku okręg kielecki opowiedział się za wnioskiem okręgu poznańsko-pomorskiego, domagającym się wstawienia do statutu słów, że „członkiem Związku Lekarzy nie może być lekarz-żyd”. Gdyby wniosek ten nie przeszedł, członkowie okręgu kieleckiego domagać się będą przynajmniej **numerus clausus** w stosunku do lekarzy-żydów.

Z tej solidarnej akcji lekarzy polskich woj. kieleckiego wyłamał się tylko obwód częstochowski.

Bierność lekarzy chrześcijańskich w Częstochowie jest zdumiewająca.

Zatwierdzenie podwyżki cen chleba

Urząd Wojewódzki zatwierdził następujące podwyżki cen chleba: z 34 na 36 gr za kg chleba żytniego pyłowego, z 28 na 30 gr za kg chleba sitkowego i z 26 na 28 gr za kg chleba razowego.

Częstochowa -- polskie Lourdes

Nie bez słuszności nazywa się Częstochowę polskim Lourdes, czy polskim Rzymem a nawet Sanctuarium narodowym.

Zdawałoby się, że jeżeli uznaje się takie zaszczytne wyróżnienie dla naszego miasta, to w parze z tym powinno iść i dążenie mieszkańców Częstochowy, ażeby miasto nasze istotnie zasługiwało na takie miano.

Tak niestety nie jest. Jeżeli chodzi o mieszkańców Częstochowy, to na ogół nie widać większego zainteresowania się tymi zagadnieniami i dostosowania miasta do tej roli jaką Częstochowa dzięki Jasnej Górze istotnie powinna odgrywać.

Jesteśmy świadkami wielkiego ruchu pątniczego, gościmy u siebie nie tylko pielgrzymki i wycieczki z całego kraju, ale dosłownie nawet z całego świata.

W miarę postępu techniki komunikacyjnej i coraz większego zainteresowania się Polską, wycieczki te będą niewątpliwie coraz częstsze i stąd wypływa konieczność, żeby też Częstochowa przygotowała się do coraz większego ruchu turystycznego.

Jeżeli chodzi o śródmieście, to chociaż w ostatnich czasach zarządzili miastem tylko komisarze, wygląd śródmieścia zmienił się bardzo na korzyść, czego nawet nie dbali uczynić i tutejsi władarze miastem.

Natomiast wiele do życzenia pozostawia dzielnica Podjasnogórska, pomimo że jest bezpośrednio z ruchem pątniczym do Częstochowy związana.

Zaniedbanie jej widać na każdym kroku i tak;

Oświetlenie tej dzielnicy reprezentacyjnej gorsze jest niż takich ulic, jak Senatorska, Kozia czy Garncarska.

Nowy polski magazyn bławatny w Częstochowie

W poniedziałek 1.III poświęcony został przez ks. prałata Wróblewskiego magazyn p. f. „Modne Tkaniny”, stanowiący własność p. Stefana Miśkiewicza. Magazyn ten mieści się w gmachu hotelu „Polonia” (ul. Piłsudskiego 9) i zaopatrzony jest w bogaty wybór materiałów wełnianych, bawełnianych i jedwabnych.

Drzewo budowlane zwyżkuje

W ostatnich czasach podskoczyły ceny drzewa budowlanego od 5 do 45 proc. W związku z tym władze zarządziły ścisłą kontrolę cen.

Wzorowe osiedle robotnicze na Zawodziu

Na wiosnę rozpocząć się ma budowa wzorowych domków dla robotników na Zawodziu, pomiędzy szkołą powszechną przy ul. Olsztyńskiej a istniejącym już tam osiedlem robotniczym. Projektowana jest budowa osiedla o 250 domkach, mieszczących mieszkania po 2 pokoje z kuchnią, wspólną pralnią dla dwóch rodzin itd. Domki otoczone będą ogródkami, a całe osiedle zostanie przyłączone do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej.

Projekt ten jest zasługą dyrektora

Chodniki w tej dzielnicy przypominają chasy z obłężenia Szwedów. Przed każdym z domów jest niemal innego typu chodnik a wszystkie podobne są do siebie tylko tym, że są jednakowo wyboiste i zaniedbane. Podwórza domów w tej dzielnicy — to okazy nie tylko szpetnych ruder ale i swoistego zabrakowania, nie tylko tzw. „kocimi łbami” lub głazami Klatki schodowe i bramy przeważnie nieoświetlone lub niekiedy ogarkami, jak za czasów jaskiniowych!

Takie są cechy właściwe tej dzielnicy, którą nolens volens muszą „podziwiać” przybywający na Jasną Górę pielgrzymi i turyści.

Niektórzy właściciele domów tej dzielnicy są wprawdzie mniemania, że domy ich i lokale są cenniejsze niż przy ul. Marszałkowskiej w Warszawie, ale to nie wystarczy, żeby tym przekonać przyjezdnych i dlatego zachodzi konieczność, żeby właściciele domów w tej dzielnicy naprawdę dostosowali je do wymagań współczesnych a mieszkańcy wszyscy, żeby dbali o wygląd jej należyty.

Gdyby Częstochowa naprawdę mogła zrozumieć, jakie korzyści osiągać może z ruchu pątniczego i turystycznego dzięki Jasnej Górze, to by w pierwszym rzędzie powinna postawić na właściwym poziomie tę dzielnicę bo korzyści stąd płynące pozwoliłyby na rozwój miasta na całej przestrzeni i pod każdym względem bez uciążliwych podatków lub zaciągania pożyczek.

Wiele jest jeszcze innych rażących niedomagań i krytycznych uwag odnośnie tej dzielnicy, które ze względu na szczupłość miejsca omówimy w następnych numerach.

fabryki „Union Textile” p. Couturon, który uzyskał od zarządu głównego fabryki kredyty w wysokości około 2 milionów złotych na budowę domków robotniczych.

Nowy zarząd Związku b. Ochotników Armii Polskiej

Na dorocznym walnym zebraniu częstochowskiego oddziału Związku b. Ochotników Armii Polskiej udzielono absolutorium ustępującemu zarządowi z prezesem d-rem Frankem na czele.

Nowy zarząd Związku wybrany został w następującym składzie: prezes — dr. A. Franke (ponownie), wiceprezes — p. Stan. Wallman, sekretarz — p. Bron. Federak, skarbnik — p. Jan Piaścik, członkowie zarządu: pp. Piotr Taranek i Marian Szczytkowski.

Podatki płatne w marcu

W następujących terminach muszą być uiszczone podatki:

1) do 1 kwietnia przedpłata na podatek dochodowy za rok 1936 przez osoby fizyczne i spadki wakujące prowadzące prawidłowe księgi handlowe lub gospodarcze;

2) do 25 marca zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za rok 1937.

Z organizacyjnego zjazdu grupy mieszczańskiej „Obozu Zjedn. Narodowego” w Warszawie

Jako działacze społeczni z Częstochowy na zjeździe mieszczaństwa polskiego w Warszawie, w dn. 1 bm. brali udział następujący pp: rejent T. Koss, prez. P. Dębski, r-dca J. Cholewicki, mec. Paciorkowski, E. Stawczyk, red. Cz. Nowicki, prez. Jankowski i wprez. m. Krzepice Smelczyński.

Ulgę dla właścicieli domów.

Zarząd Miejski, uwzględniając trudne położenie właścicieli małych posesyj, postanowił zwolnić ich częściowo od dopłat wodociągowo - kanalizacyjnych pod warunkiem, że własnym kosztem wybudują na swoich posesjach studzienki, z których czerpać będą wodę z wodociągów miejskich.

Rozpoczną się miejskie roboty publiczne.

Podróż p. prezydenta Szczodrowskiego do Warszawy, gdzie starał się o kredyty w Funduszu Pracy i innych instytucjach, uwieńczona została powodzeniem i już pod koniec bieżącego miesiąca Zarząd Miejski rozpocznie roboty publiczne, przyjmując stopniowo bezrobotnych.

Mąż zabił żonę i troje dzieci.

Kolonia Mięta pod Truskolasami w ub. poniedziałek była w downią straszną tragedii rodzinnej. Mianowicie 40-letni bezrobotny, Józef Parkitny, nie mogąc dłużej patrzeć na panującą w domu nędzę, zamordował w nocy śpiącą żonę i trzech synów w wieku od 7 do 14 lat. Po dokonaniu

Przybory kościelne Obrazy religijne

do ołtarzy feretronów i haftów

Poleca po cenach przystępnych

CZĘSTOCHOWA 7 Kamienic 29

jak: kanony, ampułki, dzwonki, trybularze i t. p.

Figury kościelne

z drzewa, masy i metalu

firma CZ. NOWICKI

tego okropnego czynu desperat przeciął sobie brzytwą żyły na ręce, po czym podpalił łóżka ze zwłokami pomordowanych. Ludzie zauważyli wydobywający się z chaty dym i ogień stłumił, wynosząc na dwór zemdlonego Parkitnego i ciała jego ofiar, które uważali zrazu za zaczadzone. Dopiero po chwili spostrzegli okropną prawdę. Po przyjeździe do przytomności, Parkitny chciał przebić się nożem, lecz mu w tym przeszkodzono. Wzburzeni mieszkańcy usiłowali dokonać samosądu nad zabójcą.

Parkitnego odstawiono do więzienia w Częstochowie.

Sprawcy napadu na Urząd Pocztowy ujęci

Dzięki energicznemu śledztwu, sprawcy napadu na częstochowski Urząd Pocztowy zostali ujęci tego samego wieczora. Są to: Stanisław Cekus (Kiedrzyńska 39), Władysław Tyzlik (Kiedrzyńska 77) i Wacław Dziwiński (Brzeźnicka 4). Rabunku dokonał Cekus, uciekłszy następnie na rowerze.

Walne zebranie Koła Siostr P. C. K.

W dniu 8 marca o godz. 18 (lub 18.30 w drugim terminie) odbędzie się w świetlicy Koła przy ul. Aleja Wolności 9 walne zebranie Sióstr P. C. K. Na porządku dziennym m. in. wybory do zarządu.

Migawki tygodniowe

Już wkrótce Częstochowa będzie się szczycić kilkoma pożytecznymi obiektami.

Two Krzewienia Sportów Wodnych zainicjowało piękną myśl urządzenia reprezentacyjnej pływalni kosztem około 200 000 zł.

Brawo! Toć przecież co drugi mieszkaniec Częstochowy jest urodzonym pływakiem.

W czasie większych opadów śnieżnych czy deszczowych, miasto zamienia się w nie reprezentacyjną pływalnię, a biedny płatnik danin miejskich pływa sobie przeróżnymi stylami.

Oczywiście największe tryumfy święci tutaj styl dowolny, jako, że każdy obywatel dowoli babrze się w lepkiej mazi rodzimego błotka.

Mamy poza tym jeszcze specjalnie dobrych pływaków t. zw. ta joj.

W rodzinnych stronach nie poznali się na takich rekordzistach w stylu klasycznym i dopiero u nas wypłynęli, zajmując co intratniejsze posadki.

Mając tak wyrobione sportowe społeczeństwo, projekt, przypuszczać by należało, powinien w zupełności doczekać się realizacji.

Drugą wielką inwestycją, ma być wybudowanie łaźni miejskiej, wyposażonej w nowoczesne urządzenia.

Ażeby jednak łaźnia stała się naprawdę pożyteczną, zwracam uwagę zainteresowanym czynnikom na konieczność zastosowania większych kąpiolek niż to zrobiono w Kłobucku, gdzie podobno wanny są tak krótkie, że nie wszystkie części ciała się do nich mieszczą, przez co łaźnia jest nieczynna.

Dobrze by też było zainstalować zimne natryski, co odda kolosalne usługi, zwłaszcza przed posiedzeniami Rady Miejskiej.

Obawiam się jednak, czy sprawy budowy pływalni i łaźni nie spotka taki smutny koniec jak i Miejskiego Stadionu na Sachalinie.

Rozpoczęto tam budowę boiska piłkarskiego, bieżni i toru kolarskiego. Skończyło się wszystko na rozpoczęciu i wydaniu ładnych kilkadziesiąt tysięcy złotych.

Że jednak w naturze nic nie ginie, więc na bieżni kozy urządzają sobie biegi z przeszkodami, na boisku krowy skubią trawę, a na tor kolarski wywożą śmieci.

Lepiej jeszcze, oczywiście w znaczeniu ujemnym, udał się podziemny sza-

let na Nowym Rynku.

Projektodawca obliczył podobno, że będzie to interes nawet dochodowy. Tymczasem interes odchodowy nie tylko, że nie przyniósł spodziewanych zysków, lecz zgola nie robi żadnych obrotów.

Ażeby projektodawcy nie stała się krzywda i za swój pomysł został wynagrodzony, należałoby mu oddać cały ten podziemny przybytek na dożywotnie mieszkanie z prawem korzystania z wszelkich urządzeń, jakie się tam znajdują.

Do kompletu naszych okazji zaliczyć też można zegar na wieży Urzędu Pocztowego.

Osobliwością tego zegara jest.. brak wskazówek.

Cyfry są, a jakże, tarcza też, a mimo to, nie chce bestia godzin wskazywać! A może ten zegar zainstalowali specjalnie dla urzędników, żeby nigdy się nie spóźniali?

Patrzac na taki zegar, nawet o godzinie 10-ej można twierdzić, że jest 8 ma.

W razie inspekcji władzy wykręt taki oczywiście by się nie udał. P. minister napewno ma zegarek ze wskazówkami..
Eski.

Na skutek lekkomyślności naszych ojców, **handel, przemysł i nieruchomości znalazły się w rękach żydowskich.**

Polak współczesny nie może nadal popełniać takich błędów i dlatego popierać musi tylko polskie placówki!

Fabryka cukrów i czekolady

DĘBSKI PIOTR — ul. Piłsudskiego 21 tel. 20-89

Handel skór

OLCZYK L. — Nadrzecna 10 i Stary Rynek 26

Magazyn gotowych ubiorów

STEFANYSKI C. — ul. Najśw. Marii Panny 8.

Młyn-Kaszarnia

GOLNIK S. — ul. Mirowska 74, tel. 12-52

Kolektury Loterii Państwowej

EGER A. — ul. Najśw. Marii Panny 14

Nowootworzony „Bazar Galanteryjny”

poleca wszelką konfekcję i drobną galanterię.

Wielki wybór wyrobów pończoszniczych

M. Plebańczykowa

CENY NISKIE.

Al. Wolności 10.

Pracownie krawieckie

PAŁĘGA WINCENTY — ul. gen. Chłopickiego 70

Pracownie mebli

HILDEBRAND WŁADYSŁAW — ul. N. M. P. 53

WITKOWSKI St. — Podwójna 12, przy R. Narut.

Pralnie chemiczne bielizny i gard.

PIĄTECKA S. — ul. Warszawska 60

Przedsiębiorstwa przewozowe

LÖWENHOFF ALEKSY — Handlowa 12, tel. 24-28

Przedsiębiorstwa robót budowl.

RACHWAŁ Fr. — ul. Raclawicka 5

Pracownie szewskie

KULCZYKOWSKI W. — ul. Narutowicza 38.

CZAIŃSKI J. — ul. Kopernika 20

STĘPIŃSKI ANTONI — ul. Narutowicza 67/69.

SZEWCHYK Wl. — ul. Wesola 13

Skład broni, amunicji i zabawek

ORZECZOWSKI M. — ul. Najśw. Marii Panny 30

Pierwszy chrześcijański

BAZAR

SPRZĘTÓW

DOMOWYCH

Aleja Wolności 3-5. — W. NOWICKA

POLECA:

CERATY

chodniki	łóżka metal.
szpagaty	sienniki
papiery	wycieraczki
koszki	walizki
ramy do okien	wózki dziec.
Przybory tapicerskie	

Jedyną najlepszą mieszanką
odżywczej KAWY zbożowej jest:

KAWA ZDROWIA

według zatwierdzonej recepty przez
Ministerstwo Zdrowia,

wyrabiana w firmie

„Mokka Kawa”

LEON PIOTROWSKI
CZĘSTOCHOWA,

II Aleja 24, telefon 2001

Cena detaliczna 30 gr za paczkę

Do nabycia we wszystkich handlach
— spożywczo-kolonialnych. —

Skład szkła, porc. i fajansu

KRAWCZYK ZYGM. — ul. Narutowicza 1

Sklepy żelazne i mater. budowlane

KRYWULT ST. — ul. Najśw. Marii Panny 25.

STANISŁAWSKI Z. — Rynek Narutowicza 35

Towary bławatne

WOZNIAK MARIAN — ul. Warszawska 43.

SKARPETY. POŃCZOCHY

własn. wyrobu oraz BIELIZNA JEDWABNA
i TRYKOTOWA — damska, męska i dziecienna

K. MAJEWSKI

Częstochowa, ul. Najśw. Marii Panny Nr 24

Warsztaty ślusarsko-mech.

BEDNARSKI KAROL — ul. N. Marii Panny 37

BONK STANISŁAW — Wały Dzwonickie 47

HESS J. — ul. Wilsona 32

MATYJASZCZYK J. — ryn. Wieluński 42

RUTKOWSKI J. L. — aleja Kościuszki 1/5

(w domu Banku Ludowego).

SZWAJA WŁADYSŁAW — ul. Jaskrowska 12

Wypychanie ptaków i in. zwierząt

LIPARTOWSKI Wl. — ul. Warszawska 69

Wytwórnia listew i oprawa obrazów

GŁOWIŃSKI WŁADYSŁAW — ul. 3 Maja 16

Wytwórnia resorów samochodowych

STEFANOWSKI JAN — al. Wolności 2/6

ZAKŁAD KOTLARSKI

FRANCISZKA RAKA

ul. Wilsona 40

WYKONYWA WSZELKIE ROBOTY KOTLARSKIE JAK:

Urządzenia kąpielowe z boilerów, piece do wanień,
wann, przyrządy dla aptek, aparaty destylacyjne,
kotły, wszelkie naczynia miedziane, żelazne, rury
proste i fasonowe oraz spawanie wszelkich metali.
Naczynia kuchenne, naprawy i pobielanie takowych.
Ceny możliwie umiarkowane.

INTROLIGATORNIA

J. Czaja Częstochowa
ul. św. Barbary 36

Wykonuje książki do nabożeństwa i inne.
Od luksusowych do najskromniejszych. —

— PO CENACH PRZYSTĘPNYCH.

Zakłady elektr. - mechaniczne

NOWAKOWSKI HENRYK — ul. N. M. P. 37

Zakłady radiotechniczne

„ELECTRA” Stankiewicz A. i Z. — Aleja 36

„FADA-RADIO” Dyderski Fr. — N. M. Panny 18

MACHEJKO L. — ul. Najśw. Marii Panny 16

Zakłady bednarskie

KĘSIK HENRYK — ul. Kilińskiego 13.

Zakład ostrzenia noży brzytw itp.

SZEWCHYK W. — ul. Piłsudskiego 17

Nowootworzona firma

„VERITAS”

Aleja Wolności 33

POLECA: Najnowsze fasony tualet, otomany,
kozetki oraz przyjmuje zamówienia na
materace i tapczany.

OBRAZY artystycznie wykonane i oprawa
obrazów z najlepszych listew warszawskich.
Ceny niskie, wykonanie gwarantowane

Znane ze swej dobroci

Wyroby cukiernicze

poleca istniejąca od wielu lat
w Częstochowie fabryka

P. DĘBSKI

ul. Piłsudskiego Nr 21.

Telefon 20-89.

Pierwsza Chrześcijańska Wytwórnia

LISTEW i RAM

P. DUŚ

Częstochowa
Jasnogórska 110.

HUMOR i SATYRA

HUMOR AUTOMOBILISTÓW.

„Ona jest po prostu zachwycająca.
Ten subtelny profil, ten lekki chód
ta rasowa linia...”

„Jakże się nazywa ta dama?”

„Dama? — Ależ my mówimy o na-
szej nowej limuzynie.”

***

Panna Michalinka ma naresze-
cie własne auto. Nocami marzy natura-
nie o szalonej jeździe.

Gospodyni potrzasa delikatnie spią-
cą. „Przeklęty cyklista!”... mruczy pan-
na Michalinka.

SZCZERY KELNER.

W barze gość zapytuje kelnera:

— Co tu macie dobrego?

— Charakter, proszę pana.

SUMIENNY SPRZEDAWCA.

Klient kupuje spodnie. Zapytuje
sprzedawcę:

— Czy to na pewno czysta wełna?

— Będę z panem szczery; gaziki
nie!

Prenumerata z przesyłką lub odnoszeniem do domu roczna zł. 5.— półroczna, 3.—, kwartalna zł. 1.50.

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona zł. 200.— 1/2 zł. 120.— 1/4 zł. 70.— 1/8 zł. 40.— 1/16 zł. 25.— Ogłoszenia drobne od zł. 3.— począwszy.

Redaktor i Wydawca: **Czesław Nowicki**

Kierownik Literacki: **Mieczysław Mielczarek**

Drukarnia „UDZIAŁOWA” Częstochowa, ul. Najśw. Marii Panny 41